

bijlage

Internationaal Eerste Halfjaarbericht 2024

Ons kenmerk
5463232

Bijlage nummer 5
Horend bij Eerste Halfjaarbericht 2024

Inleiding

Criminele activiteiten stoppen niet bij de fysieke grenzen van Nederland. Daarom werkt de politie ook op internationaal niveau aan het bestrijden van verschillende criminaliteitsfenomenen zoals mensenhandel, cybercriminaliteit en drugshandel.

Politiële bijdrage aan missies

Gebrek aan perspectief door falend staatsgezag, conflict en onveiligheid leiden tot migratiedruk, vrijhavens voor georganiseerde criminaliteit en een voedingsbodem voor terrorisme, die een ontwrichtend effect op Nederland kunnen hebben. Deze ontwikkelingen onderstrepen het onverminderde belang van het ter beschikking stellen van Nederlandse politiefunctionarissen aan landen waar vrede en veiligheid niet vanzelfsprekend is. In (o.a.) de Palestijnse gebieden, Oekraïne, Irak en Mali trachten Nederlandse politiefunctionarissen deze ontwikkelingen bij de bron aan te pakken door een basis te leggen voor de rechtstaat door middel van capaciteitsopbouw.

Eind 2023 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid met de politie de basis gelegd voor de beleidsmatige doorontwikkeling van de uitzending van politiepersoneel en is de verantwoordelijkheidsverdeling tussen de minister van Justitie en Veiligheid en de korpschef nader gedefinieerd. Deze doorontwikkeling is inmiddels in de implementatiefase. De komende jaren worden de kaders waarbinnen de uitzending van politiepersoneel plaatsvindt verder uitgewerkt en wordt de verbinding tussen het instrument uitzending en het bestrijden van grensoverschrijdende criminaliteit versterkt.

De doorontwikkeling houdt ook rekening met de instrumenten die door de Europese Unie (EU) zijn ingezet. Zo hebben de EU-lidstaten zich in het *EU Civilian Common Security and Defence Policy (CSDP) Compact 2023* ten doel gesteld om het civiel crisismanagement te versterken door onder meer het beschikbaar stellen van voldoende en gekwalificeerd politiepersoneel aan missies van de Europese Unie.

Nederland heeft, via het Nationaal Implementatieplan (NIP), de volgende prioriteiten voor de Nederlandse inzet in Europese Unie missies opgenomen:

1. Stapsgewijs toewerken naar *gendergelijkheid*;
2. Voortzetting van de ambitie om internationaal een *fair share* te leveren aan EU missiepersoneel;
3. Doorontwikkeling van schaalbare inzet in EU missies, onder meer in de vorm van modulaire en schaalbare *specialized teams*.

Voorts zijn er de afgelopen rapportageperiode twee nieuwe bijdragen aan missies vermeldenswaardig:

European Union Border Assistance Mission (EUBAM) to Moldova and Ukraine

Nederland neemt sinds een aantal weken met één politiefunctionaris deel aan de *European Union Border Assistance Mission (EUBAM)* in Moldavië en Oekraïne. Deze missie beoogt het grensbeheer tussen Moldavië en Oekraïne in lijn te brengen met de standaarden van de EU. Voor Nederland is de bijdrage aan deze missie relevant, omdat de missie zich naast grensmanagement ook richt op een breder palet aan grensoverschrijdende criminaliteitsfenomenen, met nadruk op Transnistrië. Daarmee is de missie niet alleen een belangrijke steunpilaar voor Moldavië en Oekraïne, maar ook voor de Europese veiligheidsbelangen. Wapens en verdovende middelen vinden immers ook via deze route hun weg naar Europa.

European Union Rule of Law Mission in Kosovo (EULEX Kosovo)

Nederland heeft de afgelopen periode samen met Zweden in Kosovo een gecombineerd *Specialised Team* ingezet. Dit team, bestaande uit drie Nederlandse en drie Zweedse politiefunctionarissen, werd in Noord-Kosovo ingezet om toe te zien op het vergroten van het vertrouwen van de bevolking in de lokale politie en verzorgde trainingen bij de inzet van politiebevoegdheden. De resultaten zijn positief: de inzet van het *Specialised Team* heeft ertoe geleid dat het imago en het vertrouwen van de lokale politie in korte tijd is toegenomen. Inmiddels is het *Specialised Team* vervangen door permanente politie adviseurs. Ook hier levert Nederland een personele bijdrage aan.

Overzicht uitgezonden politiefunctionarissen (peildatum 17 april 2024)

Missienaam	Land	Aantal uitgezonden politiefunctionarissen
OVSE West-Balkan	Noord-Macedonië	1
EULEX Kosovo	Kosovo	3
EUMM Georgië	Georgië	3
EUMA Armenië	Armenië	3
EUCAP Somalië	Somalië	5
EUBAM Moldavië-Oekraïne	Moldavië en Oekraïne	1
EUCAP SAHEL Mali	Mali	1
EUAM Oekraïne	Oekraïne	2
EUBAM Libië	Libië	1
EUPOL COPPS	Palestijns gebied/Westbank	2
EUAM Irak	Irak	3
USSC	Palestijns gebied/Westbank	1

Bilaterale samenwerking

Latijns-Amerika

Internationale politiesamenwerking met landen in Latijns-Amerika is voor de politie van groot belang. Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat er veel directe criminele relaties, stromen van drugs en geld bestaan tussen Nederland en Latijns-Amerika. Nederland heeft zich in de strijd tegen georganiseerde en druggereleerde criminaliteit zich tot prioriteit gesteld om in internationaal verband de wereldwijd vertakte criminele netwerken, machtsstructuren en verdienmodellen te verstoren en ontmantelen. In het streven om deze vormen van criminaliteit bij de bron aan te pakken, is samenwerking met landen in Latijns-Amerika essentieel. De Operationele Strategie voor Latijns-Amerika en het Caribisch Gebied (OSLAC) is voor de politie de basis om hier invulling aan te geven. Hierin staat beschreven op welke wijze de politie en internationale partners gecoördineerd kunnen optreden in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Naast het verbeteren van de informatiepositie en de operationele samenwerking is er in deze strategie aandacht voor capaciteitsopbouw, situationele preventie en anti-corruptie programma's. Dit heeft zich inmiddels vertaald in – de versterking van – verschillende bilaterale samenwerkingsverbanden. Een voorbeeld daarvan is de recente plaatsing van een politie verbindingsofficier in Cartagena, Colombia, met een focus op havens. Deze samenwerkingsverbanden hebben geleid tot diverse operationele successen, zoals het oprollen van een internationaal drugsnetwerk in samenwerking met de Colombiaanse autoriteiten.

Datum

19 juni 2024

Ons kenmerk

5463232

Oekraïne

De Nederlandse politie heeft de afgelopen tijd verschillende (studie)bezoeken vanuit de Oekraïense politie ontvangen. Zo heeft onlangs een Oekraïense delegatie een bezoek gebracht aan de Blauwe Haven Rotterdam (BHR), een project met als doel politieagenten op te vangen met mentale overbelasting. Deze delegatie bestond uit leden van de Oekraïense Nationale politie, het Oekraïense Ministerie van Binnenlandse Zaken en de European Union Advisory Mission Ukraine (EUAM Ukraine). Het doel van het bezoek was om ervaringen te delen en Oekraïne te steunen bij de opvang en behandeling van politiefunctionarissen die kampen met een Post Traumatisch Stress Syndroom (PTSS).

Bijstand bij grote evenementen

In het kader van het op 1 oktober 2023 in werking getreden Benelux verdrag voor politieke samenwerking wordt door Nederland (o.a.) bijstand gevraagd door inzet van Belgische waterwerpers. Afgelopen maart hebben de Nederlandse politie en Federale politie van België een werkafpraak getekend. Hierin worden procedurele en financiële afspraken vastgelegd, zodat de bijstandsaanvraag en afspraken rond de inzet in de praktijk soepel kunnen verlopen.

Het afgelopen jaar heeft Nederland meerdere keren een beroep gedaan op de buurlanden voor de inzet van waterwerpers bij grote evenementen en demonstraties. De Nederlandse waterwerpers zijn namelijk buiten dienst gesteld en nieuwe waterwerpers zijn in aanbouw. Naar verwachting zullen deze vanaf de herfst van 2024 tot begin 2025 in gebruik genomen worden.

Tot dusver hebben België en Duitsland vele malen met hun waterwerpers en bijhorend politiepersoneel bijstand verleend aan de Nederlandse politie tijdens het handhaven van de openbare orde in Nederlandse gemeenten. Jaarlijks doen andere landen ook een beroep op de Nederlandse politie voor bijstandsverlening, bijvoorbeeld bij evenementen waar veel Nederlandse toeristen aanwezig zijn, zoals de Gentse feesten en de Tour de France. Deze zomer gaan zowel het Europees Kampioenschap in Duitsland en de Olympische Spelen in Frankrijk gepaard met een enorme veiligheidsorganisatie. Voor deze evenementen hebben beide landen hulp gevraagd aan hun buitenlandse partners. Ook de Nederlandse politie zal aan beide landen bijstand verlenen. Dit zal onder andere gebeuren door het plaatsen van verbindingsofficieren, mee surveilleren met de lokale politie en het inzetten van hondengeleiders ten behoeve van explosievendetectie in stadions. In 2025 verwacht Nederland de buurlanden te verzoeken om politieke bijstand bij de NAVO-top.

Daarnaast zullen het EK-voetbal en de Olympische Spelen grensoverschrijdende effecten kunnen hebben op het Nederlandse grondgebied en samenleving, waaronder de verplaatsing van grote groepen toeschouwers die door Nederland naar het Europees Kampioenschap en de Olympische Spelen afreizen. De Nederlandse overheid en de politie zijn in goed overleg met de overheden van Duitsland en Frankrijk om hierop voor te bereiden en om te bezien hoe we hen kunnen bijstaan.

**Directoraat-Generaal
Politie en
Veiligheidsregio's**
Portefeuille Politieorganisatie
en -Middelen

Datum
19 juni 2024

Ons kenmerk
5463232